

KAKO PRIPREMITI KATEHEZU ZA MLADE?

CILJEVI

- naučiti što je to kateheza, koji su joj izvori i ciljevi
- usvojiti tijek kateheze, njezine bitne dijelove, metode i naučiti ih primjenjivati
- probuditi kreativnost u svakom pojedincu i usmjeriti ga da te vještine koristi u izradi kateheze u vlastitoj zajednici

MATERIJALI

- papir za „natječaj za posao“ za svakog sudionika
- Novi zavjet za svakog sudionika
- papir, olovka, flomasteri, markeri
- pripremljen hamer s prozorima

MOLITVENO MEDITATIVNI POČETAK: Daj mi svoje ruke da zagrlim svijet (p. Luka Rađa)

Jesi li živ?

Znaš li uopće što znači biti živ?

Osim što dišeš, radiš, sanjaš, stvaraš, pitam te još jednom, znaš li biti živ?

Živ si koliko se svojim životom prelijevaš u druge... Živjeti znači davati, pulsirati... Srce prima i daje krv, zato smo živi. Žarulja svijetli jer prima i šalje dalje struju. Krug mora biti zatvoren. Primili smo milost vjere, riječ Božju, oprostjenje, sakramente, novi život u Duhu. To je ono čime se ide u žetvu. Drugima dati što si primio, da drugi dobiju, te na taj način i ti zadržiš. To je odgovor na Isusov poziv: „Daj mi svoje ruke da zagrlim svijet“.

MOTIVACIJA: Svaki od sudionika dobiva po jedan primjerak natječaja za radno mjesto. Za to će im biti potreban Novi zavjet, kako bi mogli do kraja pročitati taj natječaj. Kad ga pročitaju, dobivaju zadatak kojim će pokazati jesu li sposobni obavljati ovaj posao.

NATJEČAJ ZA RADNO MJESTO

Traži se: ČOVJEK

Dob, podrijetlo, stručna sprema: NEVAŽNI

Neophodno: SPOSOBNOST ZA RAD PREMA Mt 25, 35-36,
KAO I PREMA 1Kor 12, 4-6

Radno vrijeme: NEOGRANIČENO

Plaća: PREMA Mt 25, 34 i Mt 25, 40

Potrebne kvalitete: ŠIROKO SRCE, JASAN POGLED, PAŽLJIVO
UHO, SPRETNE RUKE, ŽIVAHAN DUH,
PRAKTIČNOST

Usavršavanje: USPUT MOGUĆE

ZADATAK: Da bi bio primljen na ovo radno mjesto, moraš u pet minuta predložiti ideju kako bi skupinu krizmanika (8. razred; 14 godina starosti) uveo i zainteresirao za temu pod nazivom: **MOJI ŽIVOTNI CILJEVI!**

Mladima se objasni da nije potrebno razrađivati temu, nego da se u 5 minuta pokušaju snaći i osmisliti početak susreta za krizmanike, u kojem im moraju najaviti temu kojom će razmišljati o svom životu i ciljevima. To može biti u obliku pitanja, neke glume, slika, crteža, asocijacija... što god im padne na pamet.

Nakon što svaki pojedinac iz grupe predstavi svoju ideju, neka grupa odluči tko je bio najkreativniji i koga bi oni zaposlili.

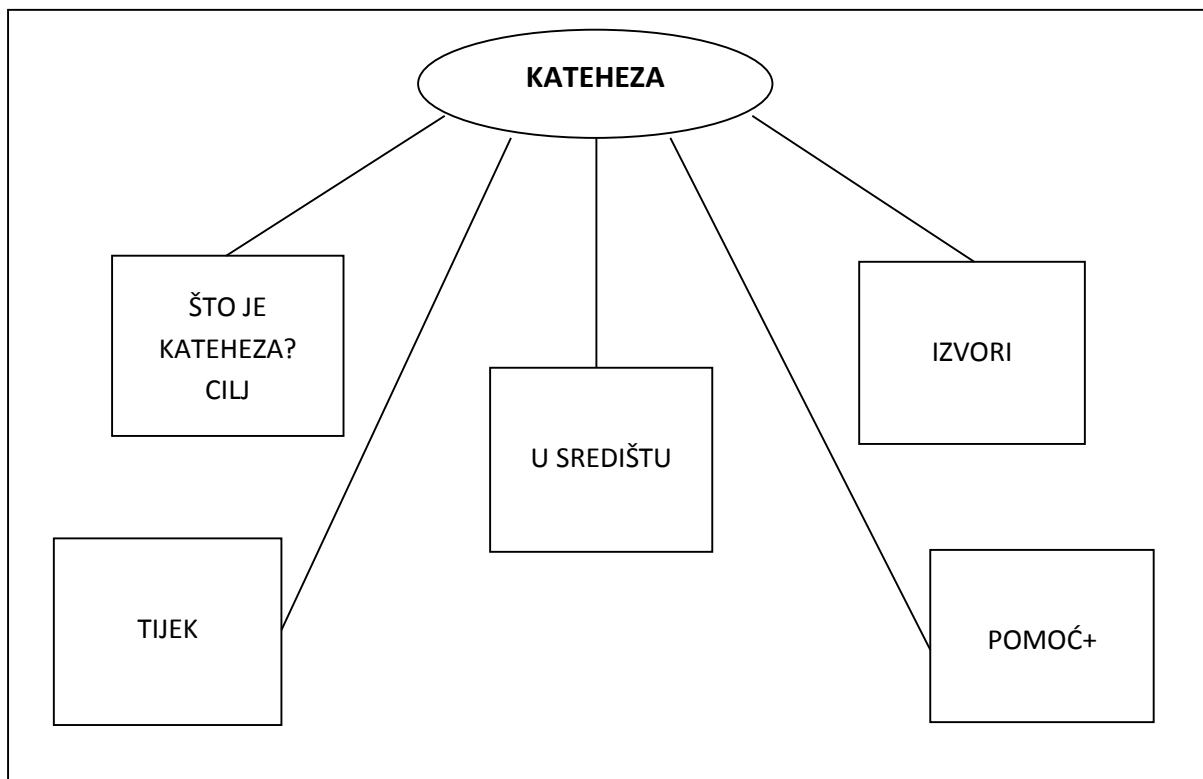
SREDIŠNJI DIO: Nakon motivacije, sudionicima se postavljaju pitanja kako bi pokušali povezati prvotni zadatak s današnjom temom.

- Je li vam se svidio ovaj zadatak? Zašto?
- Uspijevate li iz njega vidjeti o čemu ćemo danas pričati?
- Je li vas ovaj zadatak zainteresirao za temu?

Danas ćemo razgovarati o KATEHEZI. Ovo što ste vi sada radili dio je kateheze kojem je u cilju zainteresirati skupinu s kojom ćete raditi. Taj dio naziva se motivacija. No, prije dijelova kateheze i prije nego naučite kako katehezu možete sami izraditi, moramo početi od početka.

Na sredinu stola stavlja se radni list (koji svaki animator za svoju grupu mora izraditi prije početka ove radionice).

VAŽNO! Radni list se radi na velikom hameru na kojemu se napravi 5 otvora (kao prozorčići) koji se mogu otvoriti i u svakom prozoru grupa će pisati odgovore postepeno kako ide kateheza.

Grupi se najavi da ćemo o katehezi učiti postupno. Svaki prozor za sebe sadrži bitne informacije o katehezi i njezinoj izradi pa moramo ići po redu.

PRVI PROZOR: ŠTO JE KATEHEZA I KOJI JOJ JE CILJ?

- Dakle, za početak... Što je to kateheza?

- Koje vam asocijacije padaju na pamet kad spomenete riječ *kateheza*?
- Zna li netko od koje riječi dolazi riječ *kateheza*?
- Koji joj je cilj?
- Postoji li razlika između župne kateheze i vjeronauka?

Kateheza je crkveno naviještanje kršćanske poruke koja smjera odgoju vjere. Riječ *kateheza* dolazi od grčkog glagola *katehein*, što u prijevodu znači *učiniti da odzvanja*, u našem slučaju da Riječ Božja odjekne u srcu slušatelja, čemu doprinosi i metoda, primjerena dob i situacija. Kateheza poučava, propovijeda. To je dublje uvođenje u kršćansku vjeru i život po vjeri. Zbog tog što teži produbljivanju evanđeoske poruke i dozrijevanju vjere, kateheza je u samom srcu crkvenog poslanja, dakle isključivo je vežemo uz crkvenu zajednicu, što će reći da župna kateheza nije isto što i vjeronauk u školi. Vjeronauk nas podučava o vjeri i svemu što je s njom povezano, ali župna kateheza produbljuje tu vjeru i pomaže da dozrije.

Ukratko rečeno, katehezu obilježavaju tri odrednice: BOŽJA RIJEČ, VJERA, CRKVA.

- a) Božja Riječ (navještaj Isusa Krista, posredovanje kršćanske poruke, služenje evanđelju);
- b) odgoj vjere (promicanje rasta, sazrijevanja, pročišćavanja, produbljivanja vjere u osobama i zajednicama);
- c) djelo Crkve (to joj je zadaća i poslanje, da Božja riječ odjekuje u srcima vjernika).

= CRKVENO NAVJEŠTANJE KRŠĆANSKE PORUKE (RIJEČI) KOJE SMJERA ODGOJU VJERE.

Nakon što pojedinci daju odgovore i animator im pomogne s gornjim tekstom, grupa napiše svoj odgovor u otvoren prozor tog pitanja.

ZA POMOĆ (može se upisati): navještaj kršćanske poruke
 dublje poniranje u vjeru
 odjekivanje Riječi Božje u srcu vjernika
 dozrijevanje vjere, odgoj u vjeri

DRUGI PROZOR: TKO JE U SREDIŠTU KATEHEZE?

- Ako smo prije definirali da je kateheza navješćivanje kršćanske poruke, tko je onda u središtu kateheze?
- Sa čime biste još povezali katehezu?

U središtu kateheze je Isus Krist koji sam za sebe kaže da je *Put, Istina i Život*, a kršćanski život sastoji se u hodu za Kristom i u njegovom nasljedovanju. Kateheza nam pomaže dublje ponirati u Istinu i Tajnu koju nam je Bog objavio u svojem Sinu. U tom kontekstu, uloga kateheze je da se nekog stavi ne samo u kontakt, nego u zajedništvo, u intimnost s Kristom.

Kateheza se još povezuje s evangelizacijom, koja je u nužnom odnosu s katehezom. Najkraće rečeno, evangelizacija je prvi navještaj Božje riječi, a kateheza je dublje poniranje u tu navještenu Božju riječ. Evangelizacija nužno proizlazi iz kateheze, a kateheza bez evangelizacije nema niti cilj niti smisao. Drugim riječima: kad čovjek čuje evanđeosku poruku i ona zahvati njegov život, nužan korak koji slijedi jest prihvaćenje razumom onog što je, do tada, bilo prihvaćeno srcem, a za to je potrebna kateheza.

UPISUJE SE U PROZOR: Isus Krist

TREĆI PROZOR: KOJI SU IZVORI? NA ČEMU SE TEMELJI KATEHEZA?

- Koji su izvori kateheze? *Za odgovor na to pitanje može vam pomoći prvi prozor.*
- Na kojim pisanim i nepisanim materijalima moramo temeljiti našu katehezu?

Postoje tri bitna izvora kateheze, bez kojih ne možemo govoriti uopće o katehiziranju.

- 1) **SVETO PISMO.** Ima apsolutno središnje mjesto. Biblija je uistinu duša i knjiga kateheze. Kao značajno svjedočanstvo tu su evanđelja koja, pripovijedajući život i otajstvo Isusovo te, posjedujući i sama katehetsku strukturu, zauzimaju središnje mjesto svake kateheze.
 - Konkretno: kad izrađujemo katehezu o Duhu Svetom, možemo koristiti tekst iz evanđelja koji govori o silasku Duha Svetog nad apostole.

- 2) **CRKVENA PREDAJA.** U punom i dinamičnom smislu koji poprima u koncilskoj misli predstavlja za katehezu temeljni oslonac, posebno u simbolima vjere, u liturgiji i vrlo bogatoj baštini patrističke misli i povijesti Crkve.
- Konkretno: kad izrađujemo katehezu o Duhu Svetom, možemo pronaći u crkvenoj predaji kako se sakrament sv. potvrde primao u prvotnoj kršćanskoj zajednici i kako se do danas mijenjao.
- 3) **UČITELJSTVO KAO AUTENTIČNI TUMAČ.** Ono nije iznad Božje riječi, nego joj služi pa ga zato nikada ne treba odvojiti od živog sadržaja i autentičnih izvora kateheze, za nj su mjerodavna prethodna dva.
- Konkretno: kad izrađujemo katehezu o Duhu Svetom, možemo pronaći mnoštvo enciklika, dokumenata, knjiga kojima su crkveni naučitelji tumačili Duha Svetog.

UPISUJE SE U PROZOR: Sveto Pismo, crkvena predaja, učiteljstvo Crkve

ČETVRTI PROZOR: ŠTO NAM SVE MOŽE KORISTITI ZA KATEHEZU?

- Sjećate li se iz kateheza i susreta na kojima ste osobno sudjelovali, načina na koji vam je predstavljena tema?
- Kakav je otprilike bio tijek kateheze?
- Je li vaš vjeroučitelj/animator imao neka posebna pomagala, sredstva, materijale s pomoću kojih ste obrađivali temu?

Kateheza uvijek ima svoju formu. Vidjeli smo da nam u tome uvelike pomažu izvori na kojima temeljimo katehezu, ali da bi ju znali izraditi, moramo znati neke osnovne dijelove.

1) MOLITVENI POČETAK

- Što mislite kakav molitveni početak može biti?

Može biti molitva povezana s temom, pjesma, čitanje nekog biblijskog ulomka, meditativni tekst, priča i slično, sve povezano s temom.

2) MOTIVACIJA

Ono što smo činili na početku naše kateheze (natječaj za posao), to je motivacija. U cilju nam je zainteresirati i pripremiti grupu za temu. Uvijek je dobro da to bude nešto kreativno i možda nedorečeno, ali da uvijek bude povezano s temom kateheze. To može biti neka asocijacija, slika, igra, tekst, pitanja, kratki skeč i slično.

3) SREDIŠNJI DIO

U središnjem dijelu razrađuje se tema. To je široko područje i uvijek treba imati svoj tijek. U središnjem dijelu se sudionicima tumači tema na način da se čita neki dio iz Svetog pisma, obrađuje se tema pomoću pitanja, rasprava, rada u grupama, te se osvjetljaju nejasnoće i zablude. Središnji dio mora biti dobro pripremljen, osobito pomoću teološke literature (KKC, dokumenata i slično).

4) AKTUALIZACIJA

Nakon razrađene teme, slijedi aktualizacija. Ona mora sve ono što je u središnjem dijelu bilo rečeno na neki način zaokružiti u cjelinu. Konkretno pokazati kako Božja riječ može u našim životima djelovati. Npr. ako obrađujemo temu o grijehu, aktualizacija može biti dobro pripremljen ispit savjesti ili svaki pojedinac može napisati iskreno pismo Bogu o svojim slabostima... Aktualizacija također može biti kreativna i zanimljiva, ali je bitno da svaki pojedinac na kraju dobije mogućnost da tu temu aktualizira u svom životu, vrlo konkretno.

5) ZAVRŠETAK

Također s molitvom, pjesmom ili bilo kojim drugim kreativnim načinom.

UPISUJE SE U PROZOR:

1. molitveni početak
2. motivacija
3. središnji dio
4. aktualizacija
5. završetak

PETI PROZOR: POMOĆ+

- Što bi vam još moglo pomoći u stvaranju kateheze?

1) DOBRA ORGANIZACIJA. Prvo i najvažnije: kateheza se može osmišljavati i odrađivati i u timu. Skupite dvoje, troje ljudi (bilo bi dobro da imate uvijek pomoć svećenika, župnog vikara, kateheta, teologa ili nekog iskusnog animatora) koje uvijek možete pitati za savjet.

2) PRATITE TIJEK KATEHEZE. Držite se sheme kateheze i lakše ćete razraditi temu

3) VRIJEME. Uvijek pazite da vam kateheza ne traje duže od 90 minuta (za djecu još kraće – 45 minuta).

3) MATERIJALI. Svaku temu možete razraditi pomoću nekog filmića, skeča, dobre prezentacije, slika, priča; nikako ne zaboraviti teološku literaturu (Bibliju, KKC, Youcat, Dokumente...).

4) METODE. Koristite **rad u skupinama**, osobito ako imate više tekstova za razraditi. Podijelite grupu u manje skupine i neka svaka iznese svoj dio. Također, tu je i **rad u parovima**, odlična metoda za bolje upoznavanje i dublje ulaženje u temu, te **individualni rad**, on je odličan kad tema iziskuje propitivanje samog sebe.

5) DOB. Nije isto izrađivati katehezu za djecu, za mlade i za odrasle. Upoznajte se s dobi kojoj pripremate katehezu i dobro joj prilagodite katehezu (npr. djeca vole crtati, bojati, dok su mladi više skloniji dobrim pričama, filmićima, te stariji koji više vole rasprave i razgovore).

6) ODJEKIVANJE. Kateheza mora odjeknuti u našim srcima i srcima onih koje, u katehezi, podučavamo.